

مقرره تنظیم بورس‌های ملکی

فصل اول

احکام عمومی

مبینی

ماده اول:

این مقرره در روشنی حکم ماده هشتادم قانون کار، وضع گردیده است.

اهداف

ماده دوم:

اهداف این مقرره عبارت اند از:

- ۱- ارتقای سطح دانش، کسب تجارت و مهارت‌های مسلکی متعلمین و محصلین به منظور اکشاف اقتصادی و اجتماعی جامعه.
- ۲- کسب معلومات از تحولات و اکشافات رشته‌های مختلف علوم، استفاده مؤثر از اصول و تجارت قبول شده بین‌المللی جهت ارتقای دانش و ظرفیت مسلکی.
- ۳- مدیریت مناسب توزیع و استفاده از بورس‌ها.
- ۴- توزیع بورس‌های تحصیلی با رعایت عدالت، قانونیت، شفافیت، اهلیت و شایستگی.
- ۵- ایجاد هم‌آهنگی و انسجام بهتر میان ادارات مسؤول توزیع بورس‌ها.
- ۶- پیورش کادرهای علمی مطابق نیازمندی‌های اکشافی در رشته‌های مختلف علوم و ارتقای ظرفیت کاری کارکنان ادارات دولتی و غیردولتی.
- ۷- تحکیم روابط و توسعه مناسبات فرهنگی، ایجاد تفاهم و همکاری‌های علمی و تحقیکی میان جمهوری اسلامی افغانستان و دول متحابه یا مؤسسات بین‌المللی بورس دهنده.
- ۸- آشنایی با فرهنگ سایر کشورها و استفاده مؤثر از آن.

اصطلاحات

ماده سوم:

اصطلاحات آتی در این مقرره مفاهیم ذیل را افاده می‌نماید:

- ۹- بورس: هر نوع امتیاز دوره‌های تعلیمی، تحصیلی، آموزشی، تحقیقی و سایر پروگرام‌های نظری و عملی است که زمینه کسب آن در خارج از کشور برای متعلمین، محصلین، معلمین، استادان و سایر کارکنان ادارات دولتی و غیردولتی مهیا می‌گردد.

۲- سکالورشپ: بورس دراز مدت است که به موجب آن زمینه کسب تحصیلات عالی، غرض اخذ دیپلم لیسانس یا بالاتر از آن در یکی از پوهنتون‌ها یا مؤسسات علمی- تحقیقی کشورهای خارجی مهیا می‌گردد.

۳- فیلوشپ: بورس کوتاه مدت است که به موجب آن زمینه کسب معلومات و تجارب علمی در رشته‌های مختلف که شامل پروگرام‌های مشاهداتی، ستار، کورس‌های تربیوی، معلومات و مهارت‌های تیوریکی، میتوذیکی و سایر انواع پروگرام‌های نظری و عملی بوده و در خارج از کشور مهیا می‌گردد.

۴- بورس مقید به پروژه: بورسی است که در پروژه‌های تحت نظر یا پروژه‌های مربوط به یکی از نهادهای رسمی بصورت مستقل و یا به همک تخصصی و اقتصادی دول متحابه یا مؤسسات بین‌المللی بر اساس قرارداد، توافق و یا سایر موافقنامه‌ها به منظور ارتقای ظرفیت کاری اداره مربوط اختصاص می‌یابد.

۵- بورس غیر مقید به پروژه: بورسی است که از طرف دول متحابه یا مؤسسات بین‌المللی، در رشته‌های متعدد به دولت جمهوری اسلامی افغانستان اختصاص می‌یابد.

۶- محصل بورسیه: معلمان، محصلین، معلمن، استادان و سایر کارکنان ادارات دولتی و غیردولتی اند که با استفاده یکی از بورس‌های مندرج این مقرره به خارج از کشور اعزام می‌گردند.

۷- بورس دولتی: بورسی است که مصارف آن از بودجه دولت پرداخته می‌شود.

۸- بورس گرویی: بورسی است که فارغان واجد شرایط مکاتب، مؤسسات تعلیمی، تحصیلات عالی و کارکنان واجد شرایط ادارات دولتی طبق رشته‌های پیشنهادی و شرایط خاص مرجع بورس دهنده به طور گرویی از طرف وزارت تحصیلات عالی یا کمیسیون مستقل اصلاحات اداری و خدمات ملکی به بورس معرفی می‌گردد.

۹- بورس به مصرف شخصی: بورسی است که متقاضی آن را از مؤسسه تحصیلی کشور خارجی اخذ و مصارف تحصیل به عهده خود وی می‌باشد.

۱۰- بورس رقابتی آزاد: بورسی است که از طرف ادارات انکشافی و نهادهای خیریه، مؤسسات تعلیمی، تحصیلی، علمی - تحقیقی تحصیلات عالی دولتی و یا خصوصی کشورهای مختلف بر اساس رقابت به واجدین شرایط داده می‌شود.

۱۱- مدد معاش: مبلغی است که برای معلمان و محصلینی که امتیازات مرجع بورس دهنده برای آنها کافی نباشد، پرداخته می‌شود.

۱۲- مصارف بورس: شامل فیس، مصارف یومیه، کرایه رفت و برگشت و بیمه صحي می‌باشد.

۱۳- جبران خساره: مصارف بورسی است که در صورت عدم ایفای تعهد، از محصل بورسیه یا ضامن اخذ می‌گردد.

مساحة تطبيق

مادةً چهارم:

احكام این مقرره در مورد محصل بورسیه قابل تطبیق می باشد.

فصل دوم

توزيع بورس‌ها

توزيع بورس

مادةً پنجم:

متعلمين، محصلين، معلمين، استادان و سایر کارکنان ادارات دولتی و غير دولتی به اساس لیاقت و شایستگی با نظرداشت معیارها و شرایط مرجع بورس دهنده از بورسیه‌های مندرج این مقرره استفاده نموده می توانند.

سهمیه بورسیه‌ها

مادةً ششم:

(۱) بورسیه‌های دولتی و گروپی طبق طرز العمل مربوط به تمام ولايات به اساس نقوص تقسیم می گردد و از هر ولايت سه چند سهمیه کاندیدان که حداقل سی (۳۰٪) فیصد آن زنان باشند به اساس بلند ترین نمرات کانکور ولايت مربوط مطالبه و بعد از اخذ امتحان اختصاصی که توسط ریاست امتحانات کانکور وزارت تحصیلات عالی اخذ می گردد، بورسیه‌ها به کاندیدان واجد شرایط اعطاء می گردد.

(۲) سهمیه افراد دارای معلومات و ورثه شهداء که واجد شرایط بورسیه باشند در سهمیه هر ولايت مطابق به احکام قانون مشخص می گردد.

(۳) وزارت تحصیلات عالی می تواند در حالت عاجل و در صورت عدم مراجعة کاندیدان، به منظور جلوگیری از ضياع بورسیه‌ها، کاندیدان واجد شرایط را از میان محصلین ممتاز صنوف اول پوهنتون های مرکز و ولايات جهت شمولیت در امتحان مطالبه، انتخاب و معروفی نماید.

(۴) وزارت تحصیلات عالی بعد از اخذ امتحان اختصاصی کاندیدانی که بلند ترین نمرات را بدست آورند، به بورسیه‌ها معروفی می نماید.

(۵) بورسیه‌هایی که مرجع بورس دهنده برای اعطای آن شرایط خاص را وضع نموده باشد، توسط وزارت تحصیلات عالی اعلان و کاندیدان به اساس بلند ترین فیصدی نمرات از طرف کمیسیون های توزیع بورس‌ها، انتخاب و معروفی می گرددند.

(۶) توزیع بورسیه‌های دوره‌های ماستری و دوکورا طبق طرز العمل جداگانه با نظرداشت شرایط کشور بورس دهنده و وزارت تحصیلات عالی صورت می گیرد.

شرایط بورس مقید به پیروزه

ماده هفتم:

بورس مقید به پیروزه از طرف اداره مربوط صرف به کارکنی اعطاء می شود که حداقل یک سال در پیروزه یا مؤسسه مربوط ایفای وظیفه نموده و از خود شایستگی نشان داده باشد.

مصارف بورسیه‌ها

ماده هشتم:

مصارف بورسیه‌ها حسب ذیل پرداخته می شود:

۱- مصارف بورسیه‌های دولتی از طرف دولت جمهوری اسلامی افغانستان پرداخته می شود، محصل بورسیه صرف مستحق یک بار کرایه رفتن به منظور تحصیل و برگشتن بعد از اكمال دوره تحصیل می باشد.

۲- مصارف بورسیه‌های گرویی به صورت کلی یا قسمی از طرف مرجع بورس دهنده، مؤسسات غیردولتی یا خود شخص پرداخته می شود.

فصل سوم

شرایط و طرز استفاده از بورس

شرط

ماده نهم:

شخصی از بورسیه مندرج این مقرر استفاده نموده می تواند که واجد شرایط ذیل باشد:

- ۱- داشتن تابعیت افغانستان.
- ۲- داشتن سند فراغت معتبر تعلیمی یا تحصیلی.
- ۳- تحت تعقیب عدلي و قضائی قرار نداشته باشد.
- ۴- برای کارکنان دولت حداقل یک سال سابقه کاری در اداره مربوط.

بورس رقابت آزاد

ماده دهم:

شخصی از بورس رقابت آزاد مؤسسات بین المللی و مراجع تحصیلی کشورهای خارجی استفاده نموده می تواند که علاوه بر شرایط مندرج ماده نهم این مقرر، واجد شرایط ذیل نیز باشد:

- ۱- سپری نمودن مؤلفه اتحادیه امتی.
- ۲- ارایه سند قبولی از مرجع بورس دهنده.
- ۳- ثبت نام و تکمیل اسناد کارنده در وزارت تحصیلات عالی.

عدم ثبت نام

مادةً يازدهم:

کاندید بورس تا زمانی که از عدم پذیرش وی از طرف کشور بورس دهنده رسماً به اداره مربوط اطمینان داده نشود، حق اشتراک و ثبت نام در بورس دیگر را ندارد.

تعیین رشته‌های تحصیلی

مادةً دوازدهم:

(۱) رشته تحصیل کاندید پروگرام سکالر شپ به اساس نیازمندی ها و پروگرام های انکشافی دولت در تفاهم با مراجع بورس دهنده، تعیین می‌گردد.

(۲) رشته تحصیل کاندید پروگرام سکالر شپ که کارکن اداره دولتی باشد با نظرداشت رشته تحصیل یا خصوصیت وظیفی وی تعیین می‌گردد.

(۳) رشته تحصیل بورس‌های رقابتی آزاد، مطابق رشته‌های پیشنهاد شده مرجع بورس دهنده از طریق امتحان، تعیین می‌گردد.

ختم مؤلفانه بورس

مادةً سیزدهم:

(۱) هرگاه کارکن دولت، جهت کسب تحصیلات تحت پروگرام سکالر شپ یا فیلوشپ مطابق احکام این مقرر به خارج اعزام گردد، مکلف است بعد از ختم پروگرام به وطن عودت نموده و تجارب خویش را در اختیار اداره معرفی کننده قرار دهد.

(۲) وزارت‌ها و ادارات مربوط مکلف اند در استخدام مجدد کارکنانی که با استفاده از احکام مندرج این مقرر به خارج از کشور اعزام می‌گردند بعد از ختم تحصیل، در وزارت یا اداره مربوط طبق احکام استناد تقنی اقدام نمایند.

عدم استفاده مجدد از عین بورس

مادةً چهاردهم:

(۱) شخصی که یک مرتبه از بورس استفاده نموده و سند تحصیلی را مؤلفانه بدست آورده باشد، بار دوم از عین بورس استفاده کرده نمی‌تواند.

(۲) شخصی که یک مرتبه از بورس دولتی استفاده نموده و بدون داشتن عذر مؤجه، موفق به گرفتن سند تحصیلی معینه نشده باشد، بار دیگر از بورس استفاده کرده نمی‌تواند.

(۳) شخصی که یک مرتبه از فیلوشپ استفاده نموده بار دوم از عین فیلوشپ استفاده کرده نمی‌تواند.

فصل چهارم

حقوق و مکلفیت های محصل بورسیه

معاش و سایر حقوق

ماده پانزدهم:

- (۱) محصل بورسیه که به خارج از کشور اعزام می گردد در جریان تحصیل مستحق اخذ معاش بست مربوط با اجزای آن الی اکمال دوره معینه تحصیل طور ماهوار از بودجه انکشافی دولت شناخته می شود.
- (۲) کارکن اداره دولتی که جهت اجرای تحقیقات علمی، شرکت در محافل علمی، مطالعات مشاهداتی و سایر فیلوشپ ها به خارج از کشور سفر می نماید الی تکمیل دوره مربوط، مستحق معاش با اجزاء و سایر حقوق بست مربوط طور ماهوار می باشد.

- (۳) محصل بورسیه مستحق امتیاز سند تحصیلی بعد از عودت و ارزیابی سند تحصیلی طبق سند تقینی مربوط می باشد.

کار در اداره مربوط

ماده شانزدهم:

محصل بورسیه که با استفاده از بورس های دولتی تحصیل می کند مکلف است، بعد از اکمال دوره تحصیل به کشور برگشت نموده و در اداره دولتی مربوط برای مدت حداقل معادل دوره تحصیل ایفای وظیفه نماید.

ادامه تحصیل

ماده هفدهم:

تحصیل کارکنان دولتی و کادر علمی مؤسسات تحصیلات عالی برای تحصیلات عالی فوق لیسانس به اساس نیازمندی، موافقة اداره مربوط و مرجع بورس دهنده ادامه می یابد.

گزارش تحصیلی

ماده هجدهم:

- (۱) اشخاص مندرج ماده پانزدهم این مقرره مکلف اند، گزارش تحصیلی خود را مطابق معیارهای پژوهشی مربوط در ختم هر سمستر یا سالانه ترتیب و به نمایندگی های سیاسی و قونسلی جمهوری اسلامی افغانستان مقیم آن کشور تسلیم نمایند.

- (۲) نمایندگی سیاسی و قونسلی جمهوری اسلامی افغانستان در خارج، گزارش مندرج فقره (۱) این ماده را به وزارت امور خارجه، ارسال نماید.

- (۳) وزارت امور خارجه مکلف است، گزارش مندرج فقره (۱) این ماده را به وزارت تحصیلات عالی ارسال نماید.

(۴) هر گاه محصل بورسیه بر اساس گزارش تحصیلی ناکام یا از ادامه تحصیل خودداری نموده باشد، امتیازات پیشینی شده مندرج ماده پانزدهم این مقرر از تاریخ ناکامی یا قطع تحصیل، پرداخته نمی‌شود.

(۵) گزارش مندرج فقره (۱) این ماده طور کتبی و یا از طریق ایمیل (پست الکترونیکی) ارائه می‌گردد.

(۶) وزارت تحصیلات عالی گزارش تحصیلی محصل بورسیه را بعد از ارزیابی و تائید، جهت اجرای حقوق و امتیازات آنها طور رسمی به مراجع مربوط ارسال می‌نماید.

ارایه اسناد تحصیلی

ماده نزدیک:

(۱) اسناد تعليمی و تحصیلی محصل بورسیه از طرف مرجع بورس دهنده ترتیب، از طرف نمایندگی سیاسی و قونسلی جمهوری اسلامی افغانستان در خارج، تصدیق و از طریق وزارت امور خارجه رسمآ به وزارت تحصیلات عالی ارسال می‌گردد.

(۲) وزارت تحصیلات عالی مکلف است، اسناد مندرج فقره (۱) این ماده را به محصل توزیع نماید.

مکلفیت‌های محصل بورسیه

ماده بیستم:

محصل بورسیه حین اقامت در کشور بورس دهنده، مکلف به رعایت موارد ذیل می‌باشد:

۱- حفظ حیثیت ملی و ارزش‌های مندرج قانون اساسی افغانستان و سایر اسناد تقاضی.

۲- رعایت قوانین و مقررات مرجع بورس دهنده و مؤسسه تعليمی، تحصیلی و تحقیقی مربوط.

۳- ارج گزاری و احترام به ارزش‌های اجتماعی، فرهنگی و سیاسی کشور میزبان.

۴- رعایت مندرجات تعهد نامه ارائه شده.

۵- بازگشت به کشور بعد از اكمال بورس.

۶- متنقل شدن بخش مخارج بورس و اقامت که توسط مرجع بورس دهنده تأیید نمی‌گردد.

۷- تلاش جهت مؤقیت در دوره تحصیل.

۸- ارایه تعهد کتبی مبنی بر رعایت شرایط بورس و کشور بورس دهنده.

۹- کار در مؤسسه و یا مرجع معرفی کننده معادل دوره بورس.

۱۰- تعقیب منظم برنامه تحصیلی و عدم ترک خود سرانه بورس.

فصل پنجم

ایجاد کمیسیون‌ها و کمیته توزیع بورس‌ها

استحصال بورس‌ها

ماده بیست و یکم:

(۱) بورس‌های سکالر شب و فیلوشب از طریق وزارت امور خارجه، مشارکت‌های رسمی همکار ملی و بین المللی، استحصال می‌گردد.

(۲) بورس‌های مندرج فقره (۱) این ماده به کمیسیون‌های توزیع بورسیه‌ها جهت طی مراحل اصولی ارسال می‌گردد.

(۳) وزارت تحصیلات عالی و کمیسیون مستقل اصلاحات اداری و خدمات ملکی می‌توانند عندالضرورت برنامه‌های تحصیلی و آموزشی مورد نیاز را به وزارت امور خارجه پیشنهاد نمایند.

کمیسیون‌ها

مادهٔ بیست و دوم:

(۱) به منظور توزیع بورس‌های سکالر شپ در وزارت تحصیلات عالی کمیسیون توزیع بورسیه‌ها به ترکیب ذیل ایجاد می‌گردد:

۱ - وزیر تحصیلات عالی به حیث رئیس.

۲ - معینان علمی و امور محصلان وزارت تحصیلات عالی به حیث اعضاء.

۳ - نماینده با صلاحیت وزارت امور خارجه به حیث عضو.

۴ - نماینده با صلاحیت وزارت معارف به حیث عضو.

۵ - نماینده با صلاحیت وزارت اقتصاد به حیث عضو.

۶ - نماینده با صلاحیت وزارت کار، امور اجتماعی، شهداء و معلولین به حیث عضو.

۷ - نماینده با صلاحیت وزارت امور زنان به حیث عضو.

۸ - نماینده با صلاحیت کمیسیون اصلاحات اداری و خدمات ملکی به حیث عضو.

۹ - رئیس مالی و اداری وزارت تحصیلات عالی به حیث عضو.

۱۰ - رئیس ارتباط خارجه و امور فرهنگی وزارت تحصیلات عالی به حیث عضو.

۱۱ - نماینده با صلاحیت اتحادیه پوهنتون ها و انسٹیتوت های خصوصی به حیث عضو.

۱۲ - رئیس تحصیلات عالی در خارج وزارت تحصیلات عالی به حیث منشی.

(۲) به منظور توزیع بورس‌های فیلوشپ کمیسیون توزیع بورس‌ها در کمیسیون مستقل اصلاحات اداری و خدمات ملکی به ترکیب ذیل ایجاد می‌گردد:

۱ - یک عضو کمیسیون مستقل اصلاحات اداری و خدمات ملکی به حیث رئیس.

۲ - نماینده با صلاحیت وزارت امور خارجه به حیث عضو.

۳ - نماینده با صلاحیت وزارت تحصیلات عالی به حیث عضو.

۴ - نماینده با صلاحیت وزارت عدله به حیث عضو.

۵ - نماینده با صلاحیت وزارت اقتصاد به حیث عضو.

۶ - نماینده با صلاحیت وزارت کار، امور اجتماعی، شهداء و معلولین به حیث عضو.

۷ - رئیس انسٹیتوت خدمات ملکی به حیث عضو.

(۳) تصامیم کمیسیون‌های مندرج فقره‌های (۱ و ۲) این ماده در کتاب تصاویر درج و بعد از تائید و امضای اعضاء، قابل تطبیق می‌باشد.

(۴) طرز تدویر جلسات کمیسیون‌های مندرج این ماده در طرز العمل جداگانه تنظیم می‌گردد.

وظایف کمیسیون‌های توزیع بورس‌ها

مادهٔ بیست و سوم:

کمیسیون‌های توزیع بورس‌ها دارای وظایف ذیل می‌باشند:

۱- تعیین شرایط سهمیه و معیارهای استفاده از بورس توسط ادارات دولتی، مؤسسات تحصیلات عالی و سایر مراجع.

۲- بررسی نظریات و پیشنهادات ادارات استفاده کننده بورس‌ها در رابطه به استفاده مؤثر از بورس‌ها.

۳- تأمین توازن و عدالت در اعطای بورس‌ها با توجه به اولویت‌ها و نیازمندی‌های واقعی و ضرورت استفاده مؤثر از بورس‌ها.

۴- نظارت و بررسی از چگونگی استفاده از بورس‌ها توسط ادارات مربوط.

۵- اتخاذ تدابیر لازم جهت توزیع به موقع بورس‌ها و جلوگیری از ضیاع آن.

۶- اتخاذ تصمیم در مورد توزیع و استفاده از بورس‌ها در حالاتی که در اسناد تقینی پیشینی نشده باشد.

۷- اتخاذ تدابیر تأثیبی در مورد اشخاص و مؤسساتی که باعث ضیاع بورس‌ها یا استفاده غیرقانونی از آنها می‌شوند.

۸- بررسی نیازمندی‌ها و میکانیزم اخذ امتحان بورس‌های تحصیلی و یا بدیل مناسب آن که متناسب عدالت و رعایت اصل شایستگی باشد.

۹- رسیدگی به شکایات وارد، جوابگویی و حساب دهی به مقامات مسؤول، رسانه‌ها و مردم در مورد توزیع و استفاده از بورس‌های تحصیلی و شفافیت آن.

مکلفیت‌های کمیسیون

مادهٔ بیست و چهارم:

(۱) کمیسیون توزیع بورس‌های سکالر شب مکلف است، بورس‌ها را بعد از مطالعه و ارزیابی با نظرداشت نیازمندی‌های عینی، عدالت و استفاده مؤثر تقسیم نموده و به اسرع وقت به مراجع ذیربطری اطلاع دهد.

(۲) کمیسیون توزیع بورس‌های فیلوشپ مکلف است، سهمیه هر اداره دولتی را با نظرداشت نیازمندی‌های عینی ولایات تقسیم نموده و به اسرع وقت جهت مطالبه کاندیدان واجد شرایط به اداره مربوط اطلاع دهد.

ایجاد کمیته توزیع بورس‌ها

ماده بیست و پنجم:

(۱) وزارت‌ها و ادارات دولتی و مؤسسات تحصیلات عالی دولتی مکلف اند به منظور توزیع بورس‌ها

طور عادلانه و شفاف کمیته توزیع بورس‌ها را با نظرداشت ترکیب جنسیتی ایجاد نمایند.

(۲) کمیته توزیع بورس‌ها در وزارت‌ها و ادارات دولتی متشكل از پنج عضو از کارکنان با تجربه می‌باشد

که از طرف وزیر یا رئیس اداره تعیین می‌گرددند.

(۳) کمیته توزیع بورس‌های پوهنخی‌ها متشكل از پنج استاد از رشته‌های مختلف توسط شورای علمی

پوهنخی‌های مربوط برای یکسان تعیین می‌گرددند.

وظایف و صلاحیت‌های کمیته‌ها

ماده بیست و ششم:

کمیته‌های مندرج فقره‌های (۲ و ۳) ماده بیست و پنجم این مقرره دارای وظایف و صلاحیت‌های ذیل

می‌باشند:

۱- توزیع بورس‌ها مطابق مطالبات و معیارهای پیشینی شده با رعایت نیازمندی بر اساس نتایج ارزیابی
شفاف و عادلانه.

۲- معرفی سریع و به موقع جهت استفاده مؤثر از بورس‌ها.

۳- تهیه لیست استفاده کننده‌گان به ترتیب نوبت با نظرداشت لیاقت و شایستگی.

۴- تهیه بلان ارتقای ظرفیت اعضا کادر علمی و سایر کارکنان با در نظر گرفتن آن حین معرفی به
بورس‌های سکالر شپ و فیلو شپ.

۵- اتخاذ تدابیر جهت جلوگیری از ضایع شدن بورس‌ها.

۶- معرفی محصل بورسیه از داخل سهمیه بورسیه دولتی.

مراجع طی مراحل بورسیه‌ها

ماده بیست و هفتم:

(۱) تمام بورسیه‌های تحصیلی از طریق کمیسیون‌های توزیع بورسیه‌ها طی مراحل می‌گردد. بورس‌های

پروژوی که در توافقنامه بین دو دولت تصویح شده باشد از این حکم مستثنی است.

(۲) مرجع بورس دهنده صرف شرایط و معیارهای استفاده از بورس را ارائه نموده می‌تواند.

مکلفیت وزارت معارف

ماده بیست و هشتم:

وزارت معارف مکلف است، شهادت نامه و سایر اسناد تعلیمی کاندیدان بورس‌ها را به اسرع وقت در

اختیار کاندیدان فرار دهد.

مکلفیت وزارت امور خارجه

مادهٔ بیست و نهم:

(۱) وزارت امور خارجه در زمینهٔ فواہم نمودن فرصت‌های تحصیلی (سکالرشپ و فیلوشپ) در خارج کشور و مواد مرتبط به آن دارای مکلفیت‌های ذیل می‌باشد:

۱- تقاضای بورس‌ها از دول متحابه مطابق نیازمندی کشور به رشت‌ها و مقاطع تحصیلی مختلف.

۲- دریافت بورسیه‌های سکالرشپ و فیلوشپ اهدایی دول متحابه و ارسال آن به وزارت تحصیلات عالی، کمیسیون مستقل اصلاحات اداری و خدمات ملکی و نهاد‌های زیربط دیگر.

۳- دریافت مسودهٔ تفاهمنامه یا قرارداد‌های همکاری در زمینهٔ تهیهٔ و واگذاری بورس‌های تحصیلی دولت متحابه و نهاد بین‌المللی جهت ابراز نظر و طی مراحل به وزارت تحصیلات عالی و بر عکس آن‌الی نهائی شدن آن.

۴- ارسال اسناد تعلیمی و تحصیلی محصلین بورسیه همراه با سایر اسناد مورد ضرورت به مرجع بورس دهنده مطابق شرایط و تعهدات مرجع مذکور.

۵- اتخاذ تدبیر لازم به منظور نظارت از تحصیل و رسیدگی لازم به مشکلات محصلین در خارج از کشور توسط نمایندگی سیاسی و قونسلی جمهوری اسلامی افغانستان در خارج.

(۶) نمایندگی‌های سیاسی و قونسلی جمهوری اسلامی افغانستان در خارج مکلف اند تا بانک اطلاعات (دیتابیس) که از طرف وزارت تحصیلات عالی ساخته شده است در اختیار محصلین بورسیه گذاشته، در هم‌آهنگی با محصلین معلومات لازم و ضروری را درج این بانک اطلاعات (دیتابیس) نمایند. بانک اطلاعات (دیتابیس) از طریق وب سایت وزارت تحصیلات عالی و نمایندگی‌های سیاسی و قونسلی جمهوری اسلامی افغانستان در خارج از کشور قابل دسترسی به عموم محصلین بورسیه می‌باشد.

(۷) وزارت امور خارجه به منظور نظارت از تحصیل و رسیدگی به مشکلات محصلین بورسیه بودجه لازم در بودجه نمایندگی‌های سیاسی و قونسلی جمهوری اسلامی افغانستان در خارج پیشینی نماید.

مکلفیت‌های ادارات معرفی کننده

مادهٔ سی ام:

وزارت‌ها و ادارات دولتی مکلف اند، حین معرفی محصل بورسیه موارد ذیل را رعایت نمایند:

۱- در نظر گرفتن سابقهٔ کاری، لیاقت، شایستگی و تجربه.

۲- ترتیب و ارسال شهادتنامه و نمرات سه ساله کاندید بورس‌های مقطع لیسانس به لسان انگلیسی و سایر لسان‌های مورد ضرورت به وزارت تحصیلات عالی:

۳- خانهٔ پری دقیق فورمه‌های مربوط کاندید.

۴- معرفی کاندید بورس به صورت رسمی در خالق مدت معین.

تدبیر گورس آموزشی زبان خارجی

ماده سی و یکم:

وزارت تحصیلات عالی مکلف است، کورس آموزشی زبان خارجی را برای کاندیدان واجد شرایط بورسیه‌ها به همکاری کشور بورس دهنده دایر نماید.

فصل ششم

احکام متفوّله

تأدیب

ماده سی و دوم:

(۱) هرگاه محصل بورسیه قبل از ختم دوره تحصیل، بورسیه خویش را ترک نموده سبب ضیاع بورس گردد، مصارف تحصیل از طریق مرجع بورس دهنده معین و از نزد محصل اخذ و به حساب واحد دولتی تحویل می‌گردد.

(۲) هرگاه مرجع بورس دهنده معلومات ارایه کرده تواند مصارف بورسیه توسط کمیسیون توزیع بورس‌ها تعیین و از نزد محصل یا تضمین کننده آن اخذ می‌گردد.

(۳) هرگاه اعضای کادر علمی مؤسسات تحصیلات عالی و کارکنان دولت سبب ضیاع بورس دولتی گردند، مکلف به پرداخت جبران خسارة گردیده و از حق استفاده از بورس‌های تحصیلی دولتی و برنامه‌های ارتقاء ظرفیت در خارج از کشور محروم می‌گردد.

(۴) هرگاه وزارت‌ها، ادارات و مؤسسات تحصیلات عالی به صورت مکرر به سبب اهمال، سهل‌انگاری و عدم رعایت معیارها موجب ضیاع بورس‌ها گردند، بعد از ارزیابی توسط کمیسیون توزیع بورس‌ها، برای مدت سه ماه الی سه سال آنها از سهمیه بورس محروم می‌گردند.

حق ادامه تحصیل در داخل کشور

ماده سی و سوم:

آن عده محصلین بورس‌های دولتی و گروپی در خارج از کشور بنابر دلایل موجه نتوانند به تحصیل خود ادامه بدهند در صورت داشتن حق ادامه تحصیل می‌توانند دو باره به مؤسسه تحصیلی قبلی در داخل کشور به تحصیل خویش ادامه دهند.

تضمين خط

ماده سی و چهارم:

تضمين خط محصل بورسیه از طرف اعضای فامیل و اقارب نزدیک (پدر، برادر، خواهر، خانم، شوهر و کاکا) بعد از تائیدی و کلای گذر منطقه و ناحیه می‌تواند اخذ گردد.

ضیاع بورس

ماده سی و پنجم:

(۱) هرگاه محصل بورسیه بعد از تأیید بورس توسط کشور بورس دهنده از رفتن امتناع ورزیده و باعث ضیاع بورس گردد، مکلف به جبران خساره می‌باشد.

(۲) معلمین، محصلین، استادان و کارکنان دولتی و غیردولتی که در جریان تحصیل به مشکلات (مربوطی صعب العلاج و بی سوپرستی فامیل) مواجه می‌شوند با ارایه اسناد و تصادیق معتبر و وثیقه شرعی از حکم مندرج فقره (۱) این ماده مستثنی می‌باشند.

مدد معاش

ماده سی و ششم:

(۱) مدد معاش برای معلمین، محصلین، بورسیه‌های دولتی در خارج کشور از طرف وزارت امور خارجه پرداخته می‌شود.

(۲) اندازه مدد معاش مندرج فقره (۱) این ماده به پیشنهاد وزارت امور خارجه، موافقت کتبی وزارت مالیه و منظوری رئیس جمهوری اسلامی افغانستان تعیین می‌شود.

(۳) وزارت مالیه مکلف است، مدد معاش مندرج فقره (۲) این ماده را در بودجه سالانه وزارت امور خارجه مشخص نماید.

الفاظ

ماده سی و هفتم:

این مقرر از تاریخ نشر در جریده رسمی نافذ می‌گردد و با انفاذ آن مقرر بورس‌ها و تحصیلات در خارج کشور منتشره جریده رسمی شماره (۹۲۹) سال ۱۳۸۶ هـ. ش ملغی می‌گردد.

